

توسعه پایدار در آموزش‌های فنی و حرفه‌ای شش کشور جهان و ایران

ترجمه و تالیف:
حمید یزدانی

انتشارات آوای نور

تهران-۱۳۹۹

سرشناسه	: یزدانی، حمید، ۱۳۵۴-
عنوان و نام پدیدآور	: توسعه پایدار در آموزش‌های فنی و حرفه‌ای شش کشور جهان و ایران/ترجمه و تألیف حمید یزدانی.
مشخصات نشر	: تهران : آوای نور، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۱۶۸ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۲۰۹-۵۸۲-۳
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
موضوع	: آموزش مداوم -- مطالعات تطبیقی
موضوع	: Continuing education -- Comparative studies
موضوع	: آموزش حرفه‌ای
موضوع	: Vocational education
موضوع	: آموزش مهارت‌های شغلی
موضوع	: Occupational training
موضوع	: توسعه پایدار
موضوع	: Sustainable development
موضوع	: آموزش مداوم -- ایران
موضوع	: Continuing education -- Iran
موضوع	: آموزش حرفه‌ای -- ایران
موضوع	: Vocational education -- Iran
رده بندی کنگره	: ۵۲۱۵LC
رده بندی دیویی	: ۳۷۴
شماره	: ۶۱۱۷۳۴۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تهران، میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهید وحید نظری،
پلاک ۹۹، طبقه دوم تلفن: ۶ و ۶۶۹۶۷۳۵۵ / دورنگار: ۶۶۴۸۰۸۸۲

توسعه پایدار در آموزش های فنی و حرفه ای

شش کشور جهان و ایران

ترجمه و تالیف: حمید یزدانی

ویراستار علمی: جواد سقای سعیدی

صفحه آرا: فاطمه حامدی

انتشارات: آوای نور

چاپ: اول ۱۳۹۹

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۵۸۲-۳

قیمت ۳۹۰۰۰ تومان

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

فهرست

- فصل اول: توسعه پایدار در آموزش‌های فنی و حرفه‌ای کشور آذربایجان..... ۸
- فصل دوم: توسعه پایدار در آموزش‌های فنی و حرفه‌ای کشور آلمان..... ۲۹
- فصل سوم: توسعه پایدار در آموزش‌های فنی و حرفه‌ای کشور استرالیا..... ۵۴
- فصل چهارم: توسعه پایدار در آموزش‌های فنی و حرفه‌ای کشور انگلستان..... ۷۲
- فصل پنجم: توسعه پایدار در آموزش‌های فنی و حرفه‌ای کشور کانادا..... ۹۷
- فصل ششم: توسعه پایدار در آموزش‌های فنی و حرفه‌ای کشور هند..... ۱۲۰
- فصل هفتم: ارائه الگوی توسعه پایدار در آموزش‌های فنی و حرفه‌ای کشور ایران..... ۱۴۷

پیشگفتار

مفهوم جدیدی که امروزه در کشورهای پیشرفته با عنوان **توسعه پایدار** از آن یاد می شود، حاصل به دور افکندن نگرش جزء‌گرا در قانونگذاری و برنامه‌ریزی هاست و **زمانی** فرصت و **مجال حضور** در جامعه می یابد که آگاهی مردم و حاکمان از روابط متقابل بین اجزا، عناصر و پدیده‌های متنوع هستی، رشد و ارتقاء یابد. در حقیقت این دیدگاه، محصول درک اهمیت **وحدت**، یکپارچگی و هماهنگی به مثابه اصل اساسی حاکم بر سیاستگذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌هاست.

در حال حاضر، به دلیل بی‌اعتنایی حوزه‌های قانونگذاری کشور به تفکر سیستمی و کل نگر، اکثر قریب به اتفاق برنامه‌ها و طرح‌هایی که در راستای گسترش صنایع و شهرها به اجرا در آمده اند با دیدگاه نگرش‌های اتمیسمی مطابقت دارد، که بر پایه **جدایی و استقلال** موضوعات محیطی، اجتماعی و اقتصادی شکل گرفته‌اند. تحت تاثیر این دیدگاه، **محیط** همیشه به عنوان یک موضوع خارجی و واقعیتی **مستقل** نسبت به بشر تلقی شده است. بر این اساس برنامه ریزان و سیاستگذاران برای دستیابی به توسعه و پیشرفت، صرفاً اهداف اقتصادی را دنبال کرده‌اند و به پایداری فرهنگی، اجتماعی و زیست محیطی توجهی نداشتند. همین امر موجب افزایش فقر، نابرابری در رشد و درآمدها و نیز بلایای طبیعی ناشی از آلودگی و آسیب محیط زیست و مهم تر از آن نابودی منابع حیات گردیده است. خشکی تالاب‌ها، از دست رفتن منابع آب زیرزمینی، هجوم بی‌رویه ریزگردها، آلودگی ناشی از سوخت‌های فسیلی در شهرها و... نشانگر آن است که توسعه و رشدی که به آن دست یافته‌ایم، از **پایداری** برخوردار نبوده است. به همین علت، اکثر قریب به اتفاق سرمایه‌گذاری‌ها به هدر رفته‌اند و قابل بازگشت نیستند. تمامی این‌ها به دلیل **نبود** نظام برنامه‌ریزی جامعی است که **رشد اقتصادی** جامعه را در جهت **عدالت اجتماعی** و اصل توزیع منابع طبیعی بین **تمامی نسل‌های** حال و آینده بشر هماهنگ و همسو سازد، به همین علت است که در حال حاضر بانک‌ها نسبت به حوزه‌های مختلف تولیدی، صنعتی و خدماتی **بی‌اعتماد** شده‌اند. چرا که در عمل، امکان دستیابی به توسعه پایدار از بین رفته است و سرمایه‌گذاران نمی‌توانند با **طیب** خاطر نسبت به

بازگشت سرمایه‌های خود در زمینه‌های مختلف صنعتی، خدماتی و فرهنگی اطمینان حاصل نمایند. لذا چاره‌ای جز **انتقال سرمایه‌های خود به کشورهای خارجی** یا روی آوردن به **رباخواری** (با ادعای مشارکت در سود سرمایه‌گذاری) ندارند.

توسعه از منظر نظام برنامه‌ریزی مبتنی بر **نگرش سیستمی** برخلاف رشد که یک پدیده صرفاً اقتصادی - تکنولوژیکی و دارای مفهومی کمی است، امری پیچیده و چند بعدی است و به سادگی نمی‌توان آن را با چند شاخص کمی نظیر درآمد سرانه، تولید ناخالص ملی، افزایش پس انداز و سرمایه‌گذاری اندازه‌گیری کرد. توسعه از این منظر علاوه بر اصلاح **وضع اقتصادی** قادر است سطح **تکنولوژی** را ارتقاء بخشد و بر **ثروت ملی** بیافزاید و تغییرات اساسی کیفی در **ساخت اجتماعی**، فرهنگی و کیفیت نیروی انسانی نیز پدید آورد. توسعه زمانی همه جانبه و پایدار است و می‌تواند ضامن سعادت و پیشرفت پویا و پایدار بشر باشد که بتواند همه زمینه‌های زندگی و حیات را پوشش دهد. بنابراین **توسعه پایدار** به معنای حفظ و توسعه کیفیت زندگی بدون در خطر انداختن توانایی نسل‌های آینده در برآوردن نیازهایشان می‌باشد. در واقع توسعه پایدار نظریه‌ای است وحدت‌گرا و سیستمی بر اساس ملاحظات همه جانبه اجتماعی - فرهنگی، زیست محیطی و اقتصادی.

با حاکمیت **نظام برنامه ریزی سیستمی** و ارگانیکی است که می‌توان به معنای واقعی در مسیر توسعه پایدار قدم برداشت و به تدوین قوانین و برنامه‌های همسو و هماهنگ دست یافت. یعنی در کنار برنامه‌ریزی برای **توجیه اقتصادی** طرح‌ها، به **حفظ** منابع ارزشمند ضروری برای **نسل‌های آینده** نیز اندیشید و برای ایجاد یکپارچگی و **انسجام اجتماعی**، با هدف افزایش درآمد و ارتقای کیفیت زندگی، برنامه‌ریزی کرد و علاوه بر بهره‌مندی منصفانه از طبیعت، محیط زیست را برای نسل آینده حفظ کرد.

در عرصه تعلیم و تربیت اعم از رسمی و غیر رسمی، مؤلفه‌های متناظر با توسعه پایدار شامل آموزش‌های تقاضا محور و برنامه ریزی آموزشی موثر و کار آمد است. به نحوی که تعلیم و تربیت با ایجاد **پیوندهای حیاتی** با جامعه می‌تواند نیازهای بازار کار را در جهتی برآورده سازد که علاوه بر توجیه اقتصادی منابعی که در توسعه نیروی انسانی

پیشگفتار ■ ۹

صرف می شود، نیروهایی را تربیت نماید که قادر باشند خود را برای تغییر موثر جامعه و پیشبرد اهداف **نظام اجتماعی کل** به مهارتها و شایستگی های لازم ارتقاء دهند.